

Raadsvoorstel

Onderwerp Plan van Scholen 2021-2024
Registratienr. Steller/telnr. L. van der Veen/ 6064 Bijlagen

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim	
	☐ Vertrouwelijk	
Portefeuillehouder	Bloemhoff	Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	juni 2020	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

- I. het Plan van Scholen basisonderwijs 2021-2024 vast te stellen en daarin voor Rijksbekostiging schooljaar 2021-2022 op te nemen:
 - a) de Openbare Basisschool in Meerstad, uitgaande van de Stichting Openbaar Onderwijs Groningen;
 - b) de **Algemeen Bijzondere Basisschool "de Pol"**, uitgaande van de Stichting Uni voor kinderkunde;
 - c) de **Rooms Katholieke Basisschool "de Pit"** uitgaande van de Stichting Primenius;
- II. het onder I. genoemde plan ter besluitvorming voor te leggen aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Samenvatting

Voor een drietal nieuw te stichten basisscholen zijn verzoeken bij de gemeenteraad ingediend om deze op te nemen in het Plan van Scholen. Het gaat daarbij om de stichting van een openbare basisschool in **Meerstad, de Rooms Katholieke basisschool "de Pit"** en om een herhaald verzoek voor de **Algemeen Bijzondere basisschool "de Pol"** met als voorgenomen eerste jaar van Rijksbekostiging het schooljaar 2021-2022.

De raad wordt voorgesteld deze basisscholen op te nemen in het Plan van Scholen 2021-2024, dit Plan vast te stellen en ter goedkeuring voor te leggen aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

B&W-besluit d.d.: 14 april 2020

Aanleiding en doel

De Wet op het Primair Onderwijs (WPO) kent een procedure voor het oprichten en de Rijksbekostiging van een nieuwe openbare of bijzondere basisschool. Rijksbekostiging van een nieuwe basisschool met een eigen brinnummer kan alleen als de school is opgenomen in een door de gemeente vastgesteld Plan van Scholen.

Het plan bestrijkt drie achtereenvolgende schooljaren, volgend op het jaar van vaststelling. Het betreft voor dit Plan van Scholen de schooljaren 2021-2022, 2022-2023 en 2023-2024. Het schooljaar waarvoor de start van de Rijksbekostiging van de nieuwe school gewenst is, dient in het plan te worden aangegeven. De gemeenteraad stelt het plan vast. Na vaststelling gaat het plan naar de minister van OCW ter beoordeling. De minister besluit over het al dan niet toekennen van de Rijksbekostiging voor 1 januari. Voor opname in het Plan van Scholen 2021-2024 zijn stichtingsverzoeken ingediend voor een openbare basisschool in **Meerstad, de Rooms Katholieke basisschool "de Pit" en een herhaald verzoek voor de Algemeen Bijzondere basisschool "de Pol"**. Voor deze drie scholen is schooljaar 2021-2022 het voorgenomen eerste jaar van Rijksbekostiging.

Kader

De Wet op het Primair Onderwijs (WPO) kent een procedure voor het oprichten en de Rijksbekostiging van een nieuwe openbare of bijzondere basisschool. Rijksbekostiging van een nieuwe basisschool met een eigen brinnummer kan alleen als de school is opgenomen in een door de gemeente vastgesteld Plan van Scholen. Voor opname in het Plan van Scholen 2021-2024 dient de aanvraag van een schoolbestuur te zijn ingediend bij de gemeenteraad voor 1 februari 2020. Het is vervolgens de taak van de gemeente de ingediende aanvragen te toetsen aan de wettelijke criteria met behulp van onder meer de basisgeneratie in het voedingsgebied, het deelname/belangstellingspercentage en de stichtingsnorm. Binnen 5 jaar dient een nieuwe school te kunnen voldoen aan de stichtingsnorm voor Groningen van 222 leerlingen. In verband daarmee is de betrokken schoolbesturen gevraagd voor 1 april 2020:

- een recente prognose op basis van teldatum 2019, welke voldoet aan het wettelijk kader, aan te leveren en daarbij het beoogde voedingsgebied expliciet te definiëren;
- aan te geven waar de schoollocatie in de gemeente Groningen wordt beoogd;
- in welke mate rekening wordt gehouden met de reeds aanwezige onderwijscapaciteit.

Argumenten en afwegingen

Openbare basisschool Groenewei in Meerstad

Het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Groningen heeft het besluit genomen om een zelfstandige school met een eigen brinnummer en Rijksbekostiging te stichten in Meerstad en daarnaast **basisschool "Driebond"**, niet als dislokatie, maar als zelfstandige door het Rijk bekostigde school voor de Meerdorpen in Engelbert in stand te houden. Door het schoolbestuur wordt samen met de Stichting Kinderopvang Stad Groningen een concept ontwikkeld met een integraal aanbod van onderwijs aan kinderen van 0 tot 13 jaar en voorziet daarmee in een aanvullend onderwijsaanbod in Meerstad. In het deelgebied Groenewei wordt tijdelijke huisvesting gerealiseerd en is een plan voor een permanent nieuw schoolgebouw voor onderwijs, een gymnastiekaccommodatie en kinderopvang in ontwikkeling. Voor 1 februari is daarom een verzoek om opname op het plan van scholen 2021-2024 ingediend met 2021 als eerste jaar van bekostiging. Voor de school in Meerstad heeft het bestuur een prognose, gebaseerd op het deelname percentage voor het openbaar onderwijs binnen de gemeente Groningen (52,9 %), opgesteld. Deze voldoet aan de wettelijke criteria. Samengevat geeft dit voor de eerst komende jaren, rekening houdend met de nieuwbouwplanning van de woningen in het beoogde voedingsgebied, het volgende beeld:

PVG-prognose	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal woningen binnen aangegeven voedingsgebied ¹					
in Meerstad	530	687	925	1163	1401
basisgeneratie 4 tot 12 jarigen	111	189	264	365	473
deelname openbaar onderwijs 52,9%	55	117	162	215	270

De Groenewei-school voldoet binnen de wettelijke periode (2025) aan de stichtingsnorm, zal ook in de jaren daarna ruimschoots aan de stichting- cq instandhoudingsnorm blijven voldoen en kan derhalve in het plan van scholen met 2021 als eerste jaar van bekostiging worden opgenomen.

Algemeen Bijzondere basisschool "De Pol".

Het bestuur van de Stichting Uni voor Kinderkunde heeft bij uw raad opnieuw een verzoek ingediend om een nieuwe **Algemeen Bijzondere basisschool "de Pol"**, met als voedingsgebied Centrum, Oud-West, Oud-Noord, Oosterpark, Nieuw-West, Noord-Oost en Noorddijk, op te nemen in het Plan van scholen voor het bekostigingsjaar 2021. Het betreft een herhaald verzoek, omdat het verzoek om de school voor bekostiging voor het jaar 2020 in aanmerking te brengen door de Minister niet kon worden gehonoreerd. Het verzoek om opname op het Plan van Scholen voor 2020 was na de fatale datum 1 februari 2019 bij de gemeente binnengekomen en geregistreerd. Het bestuur heeft daarom het verzoek opnieuw ingediend en een aangepaste prognose uitgaande van de teldatum 2019 op laten stellen en de onderbouwing geleverd op basis van de wettelijke stichtingscriteria.

De Stichting wil in augustus 2021 starten met de **Algemeen Bijzondere basisschool "de Pol"**. De voornaamste leidraden, voor aanpak en werkwijze, rekening houdend met de nationaal vastgestelde kerndoelen, zullen zijn:

- veel vrij spel, buitenleven, verbeelding, bewegen, maak- en projectonderwijs
- motorische, sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling hand in hand
- verbondenheid met de omgeving (helpen zorg dragen, mede binnen groepen van gemengde niveaus en leeftijden), kinderen als onderdeel van de samenleving
- individueel en flexibel rooster – aansluiting op de thuissituatie en goede balans tussen uitdaging en ontspanning
- **'serious learning'** – leren door te doen.

Organisch ligt de school in het verlengde van de kinderopvang van Klein Eiland. De aanleiding voor de start van de school komt voort uit de groep die de afgelopen jaren op het Eiland van Groningen (Zuiderpark) is aangehaakt bij de opvang. De educatieve benadering van School de Pol sluit aan bij de pedagogische benadering van Klein Eiland.

Het Centrum, Oud-West, Oud-Noord, Oosterpark, Nieuw-West, Noord-Oost en Noorddijk vormen het beoogde voedingsgebied voor de school.

VBS-prognose	2021	2022	2023	2024	2025
basisgeneratie 4 tot 12 jarigen in het voedingsgebied	8578	8510	8396	8250	8167
Deelname % ABS 7,1 %	606	604	595	586	580
- af leerlingen uit voedingsgebied reeds naar ABS	146	146	146	146	146
netto stichtingsruimte	463	458	449	440	434

Uit het vorenstaande beeld concludeert de stichting dat de Algemeen Bijzondere basisschool "de Pol" getoetst aan de "netto stichtingsruimte" door de minister voor Rijksbekostiging in aanmerking kan worden gebracht met ingang van 2021.

¹ Het voedingsgebied bestaat uit een toekomstig aantal van ca 1400 woningen, waarvan er in 2021 naar verwachting rond de 530 gerealiseerd zullen zijn, in het gebiedsdeel van Meerstad waar de school tijdelijk en permanent gehuisvest wordt. Het onderwijs voor de leerlingen uit de al bestaande woningen (ca 640) in Meeroevers en in de toekomst de Wierden (mogelijk 600 tot 700 woningen) wordt verzorgd door de samenlevingsschool Meeroevers.

Hoewel bovenstaande benadering en toetsing aan de netto stichtingsruimte Algemeen Bijzonder Onderwijs leidt tot deze conclusie, willen wij vanuit gemeentelijke optiek een tweetal kanttekeningen plaatsen.

- Het belangstellingspercentage -7,1%- voor Algemeen Bijzonder onderwijs in Groningen wordt op teldatum 1 oktober 2019 gevormd door de leerlingenaantallen van de Groningse School Vereniging in Groningen-zuid en de algemeen bijzondere Peter Petersen-school in Haren. De Groningse Schoolvereniging en de Harense Jenaplanschool bieden in verschillende afdelingen onderwijs aan leerlingen Internationaal, Onderwijs, tweetalig onderwijs, hoogbegaafden en Jenaplan-onderwijs. **“De Pol” en de Stichting Uni voor Kinderkunde worden gepositioneerd binnen het Algemeen Bijzonder Onderwijs.** Echter **het onderwijsinhoudelijk profiel van “de Pol”** is niet vergelijkbaar met de doelgroepen waarvoor de Groningse Schoolvereniging en de Harense Jenaplanschool het onderwijs verzorgen. Wij beschikken niet over en het bestuur heeft geen belangstellingspercentages voor vergelijkbare scholen in andere gemeenten aangeleverd. Wij vinden het dan ook lastig te bepalen of de gehanteerde prognose en de haalbaarheid van het minimumaantal leerlingen -222- in 2025 realistisch zijn. Om dit aantal te halen is bij een start met 50 leerlingen een gemiddelde jaarlijkse groei met meer dan 40 leerlingen noodzakelijk. Wij vinden het gewenst dit onder de aandacht te brengen bij de minister, zodat dit aspect mee kan worden gewogen in de beslissing deze school al dan niet vanaf 2021 voor bekostiging in aanmerking te brengen.
- **Een tweede kanttekening kan worden geplaatst bij de keuze van het voedingsgebied. “De Pol”** is binnen de gemeente Groningen de eerste en enige voorziening met het aangegeven onderwijsinhoudelijk profiel. Organisch ligt de school in het verlengde van de opvang van Klein Eiland. Deze kinderopvang, gehuisvest in het Zuiderpark, trekt ouders en kinderen uit de hele stad/gemeente. Het voedingsgebied van deze school zal naar verwachting niet alleen worden gevormd door het centrum, de noordelijke, oostelijke en westelijke stadswijken, maar mogelijk zal er ook belangstelling voor de school kunnen zijn uit de zuidelijke stadswijken.

Het door de Stichting Uni voor Kinderkunde aangeleverde prognosemodel voldoet echter wel aan de wettelijke criteria. Daarom dient het stichtingsverzoek te worden opgenomen op het Plan van Scholen. Als de minister besluit om deze school voor bekostiging in aanmerking te brengen hebben wij 5 jaar de tijd om de huisvesting voor deze school te realiseren. Dat laatste gebeurt in overleg met het schoolbestuur en kan ook worden gerealiseerd door beschikbaarstelling van reeds bestaande huisvestingscapaciteit binnen het voedingsgebied.

Rooms Katholieke basisschool “De Pit”

Zoals aangegeven biedt de onderwijswetgeving de mogelijkheid om nieuwe (basis)scholen te stichten. Primenius, een schoolbestuur met 34 basisscholen met ongeveer 5000 leerlingen verspreid in de provincies Groningen en Drenthe, wil daarvan gebruik maken om binnen de erkende Rooms Katholieke richting een vernieuwend en exnovatief onderwijsconcept in Groningen aan te bieden. Dit betekent dat de nieuwe school gebruik gaat maken van de kracht, talenten, kennis en vaardigheden van alle mensen binnen de school. In tegenstelling tot innovatie van buiten naar binnen haalt de school de kracht uit de mensen zelf (zelfreflectie op alledaagse zaken). Onderwijs dat voor kinderen zinvol is, tegelijkertijd hoogwaardig kennis en vaardigheden aanbrengt en voorbereid op de toekomst. Evenwicht brengt tussen een persoonlijke, individuele benadering en onderwijs dat kinderen ook de kracht van een groep duidelijk maakt: samen kom je verder / van en met elkaar leren.

“De Pit” wordt een school voor kinderen tussen de 0 en 18 jaar. In de startfase richt het Primenius-bestuur zich op de basisschoolleeftijd, de 4 tot 13 jarigen, verdeeld in een onder-, midden- en bovenhuis. Met daarbij een zogenaamd voorhuis voor de 0 tot 4 jarigen. Dit verzoek om opname in het plan van scholen heeft daarom vooralsnog alleen betrekking op de basisschool en is gebaseerd op de Wet Primair Onderwijs (WPO).

De nieuwe school biedt een ononderbroken ontwikkeling en onderwijs, kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal en welzijnsactiviteiten zijn op elkaar afgestemd. **“De Pit”** laat zich vooral inspireren door ideeën uit Ontwikkelingsgericht Onderwijs, Gestaltleren, Freinet en Jenaplan onderwijs en voor het voor- en onderhuis (de jongste groepen) Reggio Emilia. Een leeromgeving, die het midden houdt tussen aan de ene kant kind-volgend en aan de andere kant leraar-gestuurd onderwijs. Het laat daarbij het traditionele leerstofjaarclassensysteem en het werken volgens methodes los. Het onderwijs sluit aan bij de interesses van de leerlingen en is kerndoel dekkend. Er wordt gewerkt aan drie dimensionaal onderwijs. Aan kwalificatie (kennis en vaardigheden), aan socialisatie (van tradities en praktijken) en aan subjectivering

(persoonsvorming). De school wil een "community" vormen. Niet alleen intern, maar ook extern (op de wijk, de gemeenschap) gericht.

De wijken 1400 t/m 1414 Centrum, Oud-Zuid, Oud-West, Oud-Noord, Oosterpark, Zuidoost, Helpman e.o., Zuidwest, Hoogkerk, Nieuw-West, Noordwest, Noordoost, Noorddijk e.o. Meerdorpen en Meerstad e.o. Noord-Oost vormen het beoogde voedingsgebied voor de school. Het stedelijk en grondgebied van de voormalige gemeente Groningen van voor de gemeentelijke herindeling. Primenius heeft daarbij aan de westkant van de stad de buurten 140906 (De Held) en 140806 (Gravenburg) als voorkeurslocatie voor de huisvesting/vestiging van de school aangegeven.

Verus primos-prognose	2021	2022	2023	2024	2025
basisgeneratie 4 tot 12 jarigen in het voedingsgebied	12842	12709	12684	12713	12830
deelname RK 7,05 % af leerlingen uit het voedingsgebied	860	851	849	851	859
reeds naar RK-scholen	604	604	604	604	604
netto stichtingsruimte	256	247	245	247	255

Het belangstellingspercentage -7,05%- voor het RK-basisonderwijs in Groningen wordt op teldatum 1 oktober 2019 gevormd door de leerlingenaantallen van de hoofdvestiging en dislocatie van de St. Michaël-school en de Bisschop Bekkers-school in de stad Groningen en Nicolaas-school in Haren. Het bijzondere karakter en het onderwijsinhoudelijk profiel van "de Pit" is niet vergelijkbaar met dat van de andere RK-scholen. Het bestuur verwijst naar een aantal scholen in Rosmalen, Helmond, Roermond en Amsterdam dat landelijk de aandacht trekt met een aanpak die het traditionele onderwijs overstijgt. Wij beschikken niet over en het bestuur heeft geen belangstellingspercentages voor vergelijkbare scholen in andere gemeenten aangeleverd. Wij vinden het dan ook lastig te bepalen of de gehanteerde prognose en de haalbaarheid van het minimumaantal leerlingen -222- in 2025 realistisch zijn. Om dit aantal te halen is bij een start met 50 leerlingen een gemiddelde jaarlijkse groei met meer dan 40 leerlingen noodzakelijk. Wij vinden het gewenst dit, vergelijkbaar met de kanttekeningen bij "De Pol", onder de aandacht te brengen bij de minister, zodat dit aspect mee kan worden gewogen in de beslissing deze school al dan niet vanaf 2021 voor bekostiging in aanmerking te brengen."

Het aangeleverde prognosemodel voldoet echter wel aan de wettelijk criteria en daaruit komt naar voren dat deze school binnen 5 jaar (=2025) na start bekostiging en vanaf 2021 ook de daarop volgende 15 jaar aan het stichtingscriterium van 222 leerlingen kan (blijven) voldoen.

Als de minister besluit om deze school voor bekostiging in aanmerking te brengen hebben wij net als bij "De Pol" 5 jaar de tijd om de huisvesting voor deze school te realiseren. Dat laatste gebeurt in overleg met het schoolbestuur en kan ook worden gerealiseerd door beschikbaarstelling van reeds bestaande huisvestingscapaciteit binnen het voedingsgebied.

PC-basisschool Meerstad / Vereniging voor Christelijk Onderwijs Groningen

Naar aanleiding van het door uw raad vastgestelde Plan van Scholen 2019-2022 heeft de Minister eind 2018 besloten een Protestants Christelijke basisschool in Meerstad, uitgaande van de Vereniging Christelijk Onderwijs Groningen, voor Rijksbekostiging in aanmerking te brengen met ingang van het schooljaar 2021-2022. Op basis van artikel 82 WPO worden normaal gesproken in een volgend plan scholen opnieuw opgenomen, die nog niet voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht of die voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht, maar waarvan het onderwijs nog niet is aangevangen.

Het afgelopen jaar heeft zich echter een ontwikkeling voorgedaan, waardoor het niet nodig is deze aanvraag in dit Plan van Scholen te herhalen.

Het bestuur van de Meeroeversschool is door Openbaar Primair Onderwijs Slochteren (OPOS) onder goedkeuring van de Minister overgedragen aan de Vereniging Christelijk Onderwijs Groningen (VCOG). Om de overdracht en omzetting van de Meeroeversschool van een openbare naar een Algemeen Bijzondere basisschool mogelijk te maken zijn de statuten van de VCOG aangepast. Die aanpassing maakte het voor de VCOG mogelijk om met ingang van 1 januari 2020 met Rijks bekostiging het voor ieder toegankelijk onderwijs met de Samenlevingsschool in Meeroevers te gaan verzorgen.

Het bestuur van de VCOG heeft aangegeven dat stichting van een zelfstandige PC-basisschool in Meerstad niet meer nodig is en de aanvraag voor bekostiging in dit plan niet hoeft te worden herhaald. Daarmee komt de eerder afgegeven beschikking van de Minister feitelijk te vervallen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De wijken 1400 t/m 1414 Centrum, Oud-Zuid, Oud-West, Oud-Noord, Oosterpark, Zuidoost, Helpman e.o., Zuidwest, Hoogkerk, Nieuw-West, Noordwest, Noordoost, Noorddijk e.o. Meerdorpen en Meerstad e.o. Noord-Oost vormen het beoogde voedingsgebied voor de school. Het stedelijk en grondgebied van de voormalige gemeente Groningen van voor de gemeentelijke herindeling.

Primenius heeft daarbij aan de westkant van de stad de buurten 140906 (De Held) en 140806 (Gravenburg) **als voorkeurslocatie voor de huisvesting/vestiging van basisschool "De Pit" genoemd.**

In het stedelijk gebied aan de westkant van de stad wordt het basisonderwijs voornamelijk verzorgd door de Stichting Openbaar Onderwijs Groningen (O2G2), de Vereniging voor Christelijk Onderwijs Groningen (VCOG) en de Stichting Katholieke Onderwijs Centrale (KOC). Deze besturen hebben aangegeven dat de Stichting Primenius over de voorgenomen schoolstichting geen overleg heeft gevoerd met de beide eerstgenoemde schoolbesturen. Wel is er contact geweest met het KOC over de beoogde schoolstichting, maar daarbij is niet gesproken over de voorkeurslocatie aan de westkant van de stad. In het overleg met de gemeente hebben deze besturen net als de gemeente aangegeven de nodige twijfels te hebben of deze nieuwe Primenius-school qua leerlingenaantal voldoende bestaansrecht heeft. Als daarvan wel sprake is, het risico bestaat dat bij een krimpend aantal leerlingen, de scholen van O2G2, VCOG en KOC, dit in een extra dalend aantal leerlingen van hun scholen zullen merken. Deze drie schoolbesturen hebben aangegeven daarvan en zeker ook in het algemeen geen voorstander te zijn van verdergaande bestuurlijke versnippering in het (basis)onderwijs.

Financiële consequenties

nvt

Overige consequenties

nvt

Vervolg

Na vaststelling van dit Plan van Scholen 2021-2024 door uw raad dient het besluit binnen 2 weken daarna ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De minister besluit omtrent goedkeuring voor 1 januari 2021.

Lange Termijn Agenda

Wij vragen uw raad voor 1 augustus 2020 voorliggend besluit te nemen.

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

loco-burgemeester,
Roeland van der Schaaf

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.